45
20 Haziran 1978

Gerçek

HAFTALIK SİYASİ GAZETE YIL: 3 fiyatı: 250 kuruş

İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR

ECEVİT'İN SOVYET GEZİSİ

Dört Gün Sürecek Olan Ziyaret Sonunda Bir Siyasi Belge İmzalanacağı Söyleniyor

Başbakan Bülent Ecevit dört gün sürecek bir ziyaret için Sovyetler Birliği'ne gidiyor. 21-25 Haziran tarihleri arasında gerçekleşecek olan ziyaret sırasında Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi konuları görüşülecek. Ülkemizde temel sanayinin kurulması için demir-çelik, rafineri, aliminyum gibi alanlarda yatırımlar yapan Sovyetler Birliği'nin bu görüşmeler sonucunda yeni yatırım olanakları sağlaması beklenmektedir.

Ecevit'in Sovyetler Birliği ziyareti sırasında iki ülke arasındaki siyasal, kültürel ilişkiler de görüşme konusu olacaktır. Demirel hükümeti zamanında imzalanması sözkonusu olan, ancak Türkiye tarafından ertelenen bir siyasal belgenin bu gezi sırasında imzalanması beklenmektedir.

Türkiye'nin tüm barıştan, dostluk ve işbirliğinden yana güçleri, imzalanacak siyasal belgenin bir saldırmazlık paktı niteliğinde olmasını talep etmektedirler. Emperyalizmin sosyalist sistemi askeri paktlarla kuşatma stratejisinin bir aleti olan Türkiye'nin bu durumdan kurtulması ve barış dâvâsının samimi savunucusu Sovyetler Birliği ile biran evvel saldırmazlık paktı imzalaması gerekmektedir. Böyle bir antlaşma başta Türkiye ve Sovyet halkları olmak üzere tüm dünya halklarının çıkarına olacaktır.

Ancak Ecevit hükümetinin iç politikada olduğu gibi dış politikada da gerçekten cesur adımlar atması beklenmemelidir. Ülkemizin gerici sınıflarının siyasî temsilcileri böyle bir paktın imzalanmasına şiddetle karşı çıkmaktadırlar. Çünkü bu sınıflar emperyalist sisteme bağlılığın zedelenmesinden ölümüne korkmaktadırlar.

İnfaz Yasası Yetmez Genel Siyasi Af İstiyoruz

Hükümetin çıkardığı infaz yasası ile 3000 mahkum serbest bırakıldı. Cezaevlerinde daha yüz bine yakın tutuklu ve mahkum var. İnfaz yasası onlara hiç bir şey kazandırmadı.

Cezaevlerindeki zorbalıkları ve baskıları kaldıracak, mahkumların insanca yaşamaları için gerekli koşulları hazırlayacak ve cezaevlerini demokratik bir yapıya kavuşturacak tedbirler gereklidir. Hükümet bunların hiç birini yapmadı. Sadece bazı mahkumlalara sadaka dağıttı. Bir ay yatan 6 gün önce çıkacak.

Genel siyasi af gereklidir. «Fikir suçları» kaldırılmalı, siyasi mahkumlar serbest bırakılmalıdır. Faşistler değil. Çünkü faşistler adi suçludurlar, insanlık suçlusudurlar. Halkımız bunu istememektedir.

Üçyüzbin Genç Üniversiteye Giremedi

Üniversite giriş sınavları 16 Haziran Cuma günü yapıldı. 371 bin genç yüksek öğrenim yapabilmek için geçit aradı ama 300 bini bulamadı. Bir yüksek okula girenlerin de geleceği belli değil. Ya da az çok belli.

Eğitim sisteminin bu yapısıyla herkese yüksek öğrenim hakkı vaadedenler aslında kendilerini aldatıyorlar. Eğitim, insanı ve onun emeğini geliştirirken bu gelişmeyi ekonominin ihtiyaçlarına uyduramıyorsa üniversite kapısında yüzbinler yığılmaya, açıkta kalmaya, okuyan kesim ise çoğunlukla işsiz kallistler, kendileri için gerekli insanların eğitiminden öte ilgi duymazlar.

Herkese öğrenim hakkı ancak herkese çalışma hakkı sağlanırsa mümkündür.

Öte yandan, sınavlarda çok sıkı güvenlik önlemleri alındı. Çünkü faşistlerin son günlerde saldırılarını alabildiğine artırdıkları bilinmektedir. Sınava girenlere faşistlerin saldırması ihtimali vardı. Böylece okullarda öğrenim özgürlüğünü ve can güvenliğini kimlerin tehdit ettikleri bir kez daha anlaşıldı.

ATAŞ DÜĞÜMÜNE BIÇAK GEREK

ABD petrol şirketi hükümetle oyun oynuyor

Yıllardır halkımızın çıkarlarıyla sorumsuzca oynadılar. ABD petrol şirketleri, istedikleri zaman ürettiler, bol kazanç sağladılar. İstedikleri zaman üretimi durdurdular, Türkiye'yi petrolsüz bıraktılar. İstedikleri fiyatları aldılar, kendilerine tanınan imtiyazları halkımızı soymak için alabildiğine kullandılar. Şimdi de ATAŞ'da üretimi durdurdular.

Devletleştirilecek mi - devletleştirilemeyecek mi?

Yıllardır bu kördüğüm sürüp gitti. Ecevit hükümetleri, el koydu, koyacak diye halkı umutlandırıp aldattı. Her defasında hükümetler boyun eğdi, ABD petrol şirketleri kazandı.

ATAŞ düğümü artık çözülmelidir. Uzlaşma ile, ikna ile değil. Bu kangren olmuş yara bıçakla kesilip atılmalı, ATAŞ, ABD şirketlerinin elinden alınmalıdır.

Ecevit patronlara Güven Verdi

Başbakan Ecevit İstanbul'da işadamlarıyla toplantı yaptı. Onlara: «Sanayici ve iş adamlarının bugünkü hükümetten çekinmeleri için hiç bir neden yoktur» dedi. İş adamları Ecevit'ten çok memnun kaldılar. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Bodur da karşılık olarak «Başbakanımız bilinçli, açık ve geniş kanuşmalarıyla umut vermiştir» demiştir. Böylece Ecevit'in kime umut verdiği ve kimler için «UMUT» olduğu anlaşılmıştır.

Daha sonra DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ü ziyaret eden Ecevit «İşçilerden tek yanlı fedakârlık beklemiyoruz» demiştir. Ecevit'in söylemek istediği şudur. İşçiler düzeni kurtarmak için fedakârlık etsinler, çünkü işverenlerimiz de kendilerine düşen fedakârlığı yapacaklardır.

İşçiler soygun düzenini kurtarmak için fedakârlık yapmazlar, yapmayacaklar.

gerçek durum

SSCB ile İmzalanacak Belgeler

Başbakan Bülent Ecevit 21 Haziran'da Sovyetler Birliği'ne gidecek. Bu gezi, gerek halkımız açısından, gerekse bölge ve dünya barışı bakımından önem taşımaktadır.

Bilindiği gibi, özellikle ABD'nin en gerici çevreleri NATO'yu yeni bir silahlandırma politikasına sokmuşlar. ve soğuk savaş kışkırtıcılığına başlamışlardır. Afrika'da ABD ve diğer NATO liderlerinin giriştiği müdahaleler ve yeni emperyalist planlar Doğu ile Batı arasındaki gerginliği arttırmıştır. ABD ve NATO, Sovyet aleyhtarı çabalarını yoğunlaştırmışlardır.

Bütün bu soğuk savaş manevraları, Sovyetler Birliği'nin «bir tehdit unsuru» olduğu yolundaki gerici politikalara dayanmaktadır. Oysa, Bülent Ecevit Sovyetler Birliği'nin gerek Türkiye için, gerekse dünya barışı için bir tehlike teşkil etmediğini açıkça söylemiştir. Ecevit'in bu önemli ve doğru açıklamayı, Türkiye Başbakanı olarak yapması, Türk-Sovyet ilişkileri tarihinde, bölge barışında yeni ve önemli bir aşamayı göstermektedir.

Bu gelişimler gerek dünyada, gerekse Türkiye'deki barış ve yumuşama güçlerini rahatsız etmiştir. Sovyetler Birliği'nin azılı düşmanı ve emperyalist işbirlikçisi Maocu Çin yönetiminin dışişleri bakanı emperyalist işgal altındaki Zaire'den sonra Türkiye'ye gelmiş ve faşist İran'a geçmiştir. Çin'in bu tutumu ABD ile birlikte kotardığı yeni bir komplodur.

Ülkemizin barışsever güçleri, Ecevit'in Moskova'da SSCB ile imzalayacağı iki belgeye çok önem vermektedir. Bunlardan birincisinde, siyasal belgede, saldırmazlık paktı niteliği taşıyan hükümler yeralmalıdır. Diğer belgede ise kültür antlaşması ile ilgilidir. 1965'de Başbakan Ürgüplü tarafından imzalanan Türk-Sovyet kültür antlaşması 13 yıldır parlamentodan geçirilmemiştir. Günümüzün koşullarına uygun yeni ve gelişkin bir kültür antlaşmasının imzalanması, ülkemiz ile SSCB arasındaki dostça ilişkilerin, ekonomik, teknik, bilimsel ve kültürel işbirliğinin gelişmesinde, bağların iyileşmesinde siyasal belgeyle birlikte büyük önem taşımaktadır. Ecevit'in gezisi halkımıza yarar getireceği gibi, bölge ve dünya barışına ve yumuşama sürecine de hizmet edecektir. Bu bakımdan imzalanacak belgeler tarihsel önem taşıyacaktır.

Faşistlerin Saldırganlığı Sürüyor

Faşist Yuvaları Kurutulsun Danıştay Kararları Uygulansın

Bugün faşist grupların en önemli saldırı alanı haline gelen Eğitim Enstitülerinde olaylar sürüyor. Bilindiği gibi MC iktidarı kanunsuz olarak yaptığı sınavlarla son iki yılda bir okullara kendi yanlısı 70 bin kişi almıştı. Danıştay bu kanunsuz işlemleri iptal ettiği halde, MC iktidarı Danıştay kararlarını uygulamamıştı.

Yeni hükümet kurulunca önce genel olarak tüm Danıştay kararlarının uygulanacağını açıklamıştı. Eğitim Enstitüleri bu yıl başlarında erken tatile sokulunca faşist ve diğer gerici güçler kazan kaldırdılar, kuru gürültü çıkardılar. Sonuçta Türkeş bir öneri getirdi ve bu kanunsuz öğrencilerin okullarda kalmasını, ama okullara yeni öğrencilerin de alınmasını istedi. Hükümet bu öneriyi kabul etti ve ülkücü ya da diğer sağcı öğrencileri okuldan çıkarmayı öngören Danıştay kararını uygulamadı.

Ülkemizin sosyalist ve diğer tüm ilerici güçleri bu tutumu eleştirdiler. Eğitim Enstitülerinde Danıştay kararlarının uygulanmaması halinde vahim olayların olacağını, faşistlerin bu alanda saldıracaklarını, ayrıca hükümetin bu uzlaşma tavrından dolayı büsbütün cüret bulacaklarını söylediler.

Olaylar aynen böyle gelişti. Bugün komandolar hemen hemen bütün Eğitim enstitülerinde öğrenci veya öğretmen öldürmekte, tüm ilerici öğretmenlere, öğrencilere saldırmaktadırlar.

Faşistlerin şu andaki en yaygın saldırı alanı haline gelen Eğitim Enstitülerinin faşistlerden temizlenmesi için ilk adım olarak mutlaka Danıştay kararları uygulanmalı ve bu okullara kanunsuz olarak MC tarafından sokulmuş olan öğrencilerin öğrenciliklerine son verilmelidir.

tsip'in sendikal haklar kampanyası sürüyor

15-16 Haziran 1970 işçi direnişinin ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluş yıldönümü dolayısıyla başlatılan Sendikal Haklar Kampanyasının çalışmaları sürmektedir.

Geçtiğimiz hafta içinde kampanyaya bağlı olarak TSİP'in mahalli İl teşkilatlarınca düzenlenen Sakarya, Gaziantep ve Kayseri kapalı salon toplantıları yapılmıştırı. Gazetemiz basıldığı sırada Trabzon ve Ankara'da iki salon toplantısı yapılmış olacaktır.

Gene kampanyaya bağlı olarak 23 Haziran'da İstanbul'da, 24 Haziran'da ise İzmir'de kapalı salon toplantıları yapılacağı öğrenilmiştir.

Öte yandan kampanya dolayısıyla yirmiyi aşkın ili kapsayan bir afişleme yapılmaktadır. Afişleme yapan partililere polisin tavrı MC dönemindekinden hiç faklı değildir. Son olarak İstanbul'da yapılan afişleme sırasında bir partili polis tarafından gözaltına alınmış ve ağır bir şekilde dövülmüştür. Olay içişleri bakanlığı nezdinde protesto edilmiştir.

POL-DER'e Saldırılar

POL-DER üzerindeki faşist ve gerici baskılar devam etmektedir. Geçen hafta da POL-DER Ankara Bahçelievler şubesi yakılıp tahrip edilmiştir. Ayrıca yurdun başka yerlerinde de iki şube saldırıya uğramıştır. Bu saldırılar, güvenlik kuvvetleri içinde demokratik eğilimlerin güçlenmesini hazmedemeyen faşist ve gerici mihrakların işidir. Bunu herkes biliyor. İlerici polislerin demokratik mücadelesi engellenmek isteniyor.

Hal böyleyken, Ecevit hükümetinin İçişleri Bakanı POL-DER'i hedef alıp mutlaka kapatılacağını «muştulamak»da ısrar ediyor. Onun bu ısrarı, üstelik, faşist saldırı ve provokasyonların yurdun dört bucağında gittikçe azdığı bir döneme rastlıyor. Oysa hükümet eğer faşist saldırganlığı durdurmaya ve faşist yuvaları temizlemeye kararlıysa, bu işte güvenebileceği güçler arasında POL-DER'li ilerici unsurlar da özellikle yer almaktadır. İçişleri Bakanı ve onun gibi düşünenler, faşizme karşı mücadelede hükümetin bindiği dalı kesmeye hazırlandıklarını bilmelidirler.

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Yumuşama İçin Çalışmak Halkların Kurtuluş Mücadelesine Sırt Çevirmek Değildir!

- **Carter: Sovyetler Birliği «ABD'ye karşı meydan okuma ya da işbirliği arasında bir seçim yapmalıdır.»**
- **Sovyetler Birliği: «Asıl seçim yapması gereken Amerikan egemen sınıflarıdır.»**

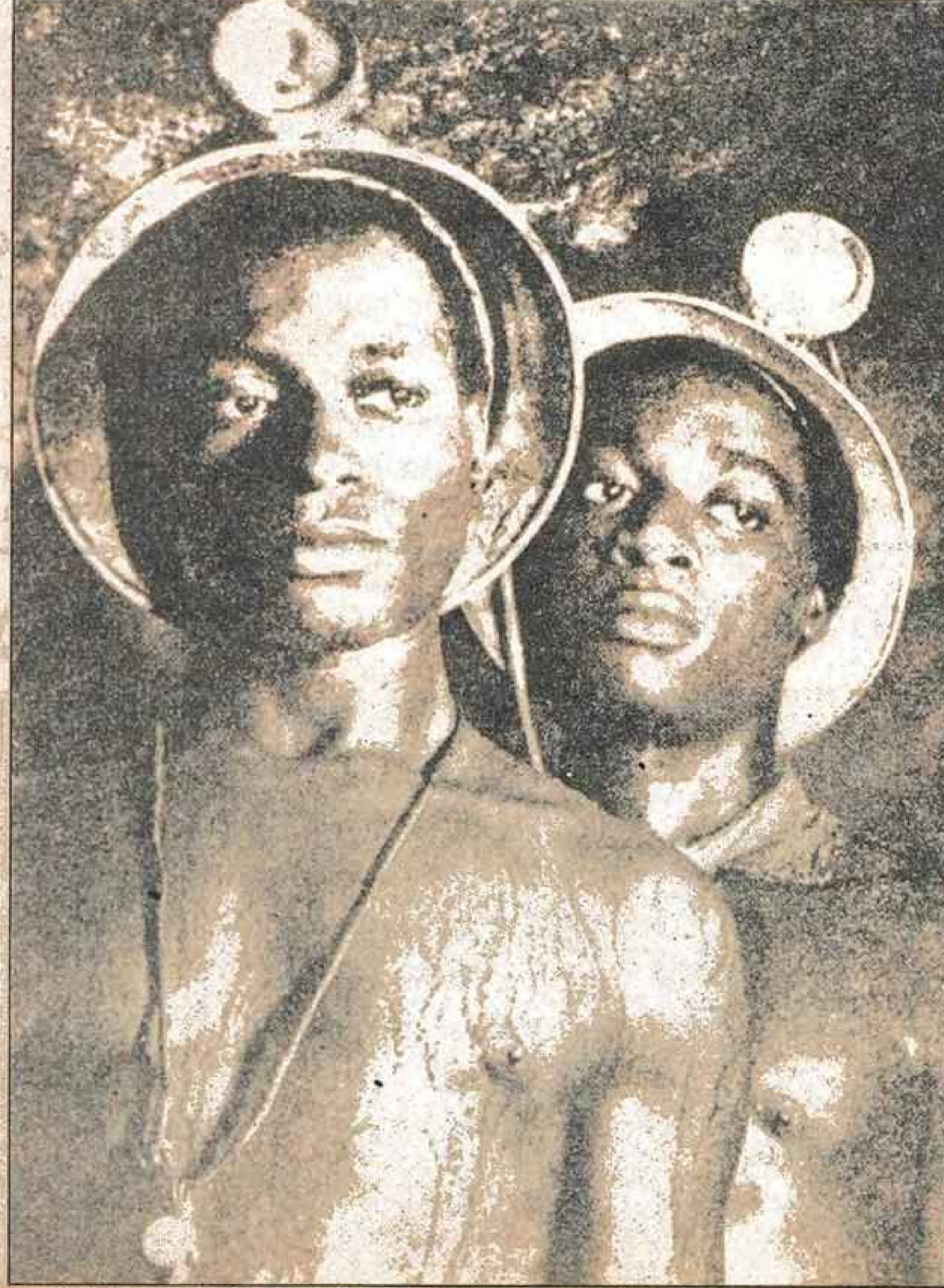
Amerika Birleşik Devletleri'nin Başkanı Carter, seçildiğinden bu yana sosyalist sistemle ilişkiler konusunda sürekli yalpalamalar yapmaktadır. ABD egemen çevreleri içindeki soğuk savaş taraftarlarının, özellikle silâh tröstlerinin zaman zaman Carter üzerindeki etkinliği artmaktadır.

Nitekim Carter özellikle Afrika'da halkların kurtuluş mücadelelerinin yeni boyutlara ulaşması ve sosyalist sistemin yoğun desteği karşısında yeniden soğuk savaş taraftarlarına taviz vermiş ve Sovyetler Birliği'ni «Siyasal çıkar sağlamaya yönelik saldırgan mücadeleyi sürdürmekle suçlamıştır. Carter demecinde Sovyetler Birliği'ni «ABD'ye karşı meydan okuma ya da işbirliği arasında bir seçim» yapmaya çağırmıştır.

Carter'ın bu demecine cevap veren Sovyet TASS ajansı, çatışma ya da işbirliği arasında asıl ABD egemen sınıflarının seçim yapması gerektiğini belirtmiştir.

Emperyalist ülkeler ve onlarla işbirliği içinde kendi halklarını ezenler boşuna hayale kapılmamalıdırlar. Çünkü uluslararası ilişkilerin yumuşamasını istemek, uluslararası anlaşmazlıkların görüşmelerle halledilmesini istemek, genel ve tam bir silâhsızlanmaya gidilmesini istemek, hakların kurtuluş mücadelelerine sırt çevrilecek demek değildir. Haklı savaşların desteklenmemesi demek hiç değildir. Sovyetler Birliği bunu defalarca belirtmiş ve birçok meseledeki tutumuyla açıkça ortaya koymuştur.

AFRİKA'DA DA SON SÖZÜ HALK GÜÇLERİ SÖYLEYECEK!

Zaire son günlerde dünya kamuoyunun dikkatlerini üzerine topladı. Zaire'nin Şaba eyaletinde halk güçlerinin başlatmış olduğu kurtuluş hareketi bu eyaletteki zengin maden kaynaklarını işleten emperyalist ülkelerin müdahaleleriyle şimdilik bastırıldı. Emperyalist ülkeler Paris'te toplanarak böylesi tehliklerle bir daha karşılaşmamak için ortak bir Afrika askeri gücü kurmaya karar verdiler. Zaire'nin işbirlikçi devlet başkanı Mobutu, rejimini korumak için paralı askerler toplamaya başladı.

Ancak tüm bu çabalamalar nihaî zaferin halk kurtuluş güçleri tarafından kazanılmasını engelleyemeyecektir.

Silahlanma Yarışının Getirdikleri

Savunma Bakanı Işık, Batının Yardımıyla Türkiye'de Savaş Sanayii Kurulacağını Bildirdi

«Yetmiş sente muhtaç olduğumuz dönemde» Batı Almanya'dan Aşağı yukarı 15 milyar Liralık silah satın alınacağı açıklandı.

Batı Alman gazetelerinin bildirdiğine göre Batı Almanya, ABD ambargosunun sonuçlarını bir ölçüde de olsa gidermek ve NATO'nun güney-doğu kanadının güçsüz düşmesini önlemek için Türkiye'ye silâh satmayı kabul etmiştir. Söz konusu alış-verişin tutarı yaklaşık 15 milyar TL.'yi bulmaktadır. Böylece «ekonomik darboğaz»da hayatî ekonomik yatırımlar aksarken ve tüm emekçiler kemerleri sıkma fedakârlığına çağırılırken Alman silâh tekellerinin mallarına Türkiye'de yeni pazar açılmaktadır. NATO'nun «güçlü tutulması»na duyulan ihtiyacın Türkiye halkına neye malolduğunun en yeni örneğidir bu durum.

Öte yandan Savunma Bakanı Hasan Esat Işık da Batı Alman Genelkurmayının bir yüksek yetkilisiyle yaptığı görüşmeden sonra Türkiye'nin artık «hep silâh satın alan bir ülke» olmaktan çıkıp «silâh satan ülkeler» arasına gireceğini söylemiştir. Bilindiği gibi Başbakan Ecevit de Batı Almanya'yı ziyaretinde Alman sermayesini Türkiye'de savaş sanayii alanında iş görmeye çağırmıştı. Türkiye'de ucuz emek ve geri sosyal koşullardan yararlanarak kimlerin silâh yapıp başka ülkelere de satmaya hazırlandığı böylece daha iyi anlaşılmaktadır.

Türkiye'nin sanayileşmesini savaş sanayiinin geliştirilmesine bağlamak Türkiye halkının çıkarına olan bir yol değildir. Bu yol, olsa olsa, emperyalist tekellerin Türkiye'yi daha da çok avuçları içine almaları sonucunu doğuracaktır.

EĞİTİM KÖŞESİ

DETANT Ne Demektir?

20. Yüzyılda insanlık iki büyük savaş geçirdi. Bu savaşlarda 65 milyona yakın insan hayatlarını yitirdiler. Bir o kadar insan sakat kaldı. Tek tek ülkeler arasındaki savaşlar sürüyor. İnsanlar ölüyor, açlık ve yoksulluk çekiyorlar, çocuklar ölüyor, sakatlanıyor, yetim kalıyorlar. İnsanların bin bir zahmetle ürettikleri evler, yollar, köprüler, fabrikalar, elektrik santralleri yıkılıyor, harab oluyor. Savaşlar insanları ve insanlığı mahvediyor. Bütün bunlar niçin?

Savaşları sömürücüler ve emperyalistler çıkarıyorlar. Bir avuç soyguncunun daha çok kâr elde edebilmesi için işçiler ve emekçiler savaşa sürülüyor, silah üretiminde çalıştırılıyorlar. Savaşlarda ölenler emekçiler, ganimeti paylaşanlar ise burjuvalar.

Buna bir son vermek mümkün müdür?

Evet, günümüzde savaşı önlemek mümkündür. Çünkü insanlığın büyük çoğunluğu savaş istemiyor. Savaşın bir afet olduğunu gören ve bilen aklı başında herkes savaşa karşı çıkıyor. Savaşı istiyenler ise bir avuç sömürücü azınlık. O halde, savaşa karşı olanlar, barıştan yana olanlar güçlerini birleştirebilirlerse savaşı önleyebilirler.

İşte DETANT, yani yumuşama, barıştan yana olan güçlerin birleşmesi için sürdürülen bir politikadır. Bu siyasetin başını sosyalist ülkeler çekiyor. Dünyanın dört bir yanında, işçiler ve emekçiler bu politikanın peşinden gidiyor. Barış güçleri çoğalıyor ve büyük bir güç olarak emperyalizmin karşısına dikiliyorlar.

DETANT, emperyalizmin savaşçı karakterine karşı verilen mücadeledir. Yani DETANT, Sosyalist Sistemle kapitalizm arasındaki ideolojik ve siyasi mücadelenin bir parçasıdır. Bu mücadelenin en şiddetli bir biçimde sürmesidir. Nitekim DETANT sürdükçe ve geliştikçe emperyalizmi köşeye sıkıştırmaktadır.

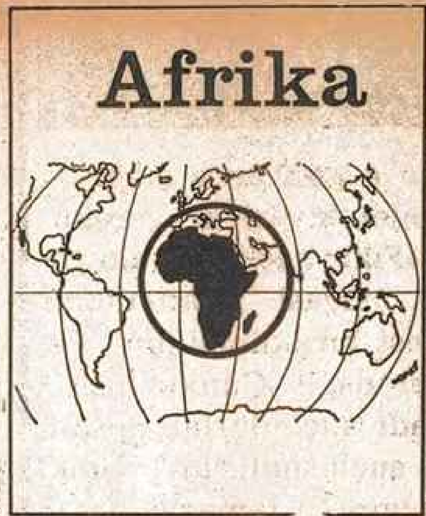
Farklı sosyal sistemleri olan toplumların BARIŞ İÇİNDE BİR ARADA YAŞAMA'ları mümkündür. Bunu için ülkeler, aralarındaki sorunları anlaşmalar yoluyla, silaha başvurmadan çözebilirler. Bu yol seçilirse silahlanma yarışı gereksiz olur. Silahsızlanma, barış ve güvenlik için ilk ve en önemli adımdır.

Barış güçleri, emperyalistleri barışa zorlamaktadırlar. Böylece halklar, silah üretmek yerine daha iyi hayat koşulları sağlamak için çalışma imkanına kavuşacaklardır. Barış koşullarında emperyalizm, emekçilerin kurtuluş mücadelesine müdahale edemiyecektir. Haklı savaşlar başarıya ulaşacak ve bundan emekçiler kazançlı çıkacaktır.

İşte, sosyalist ülkelerin başını çektiği ve bugün insanlığın büyük çoğunluğunun desteklediği DETANT (yumuşama) politikası, halkları yeni bir savaş belasından kurtarmak için verilen mücadeledir. Bütün işçiler ve emekçiler bu mücadeleyi desteklemek göreviyle karşı karşıyadırlar.

Mobutu Angolaya Saldırmak İçin Paralı Askerler Toplayacakmış

Afrika

Zaire'nin Şaba eyaletinde meydana gelen halk ayaklanmasının Mao'cu Çin'in desteğinde bir emperyalist haçlı seferiyle bastırılmasından sonra işbirlikçi devlet başkanı Mobutu, Angola'ya mukabele edeceğini belirtmiştir.

Şaba'daki ayaklanmanın Angola tarafından desteklendiğini söyleyen Mobutu, kendisinin de Angola'daki rejimi devirmek için paralı asker toplayacağını belirtmiştir.

Mobutu, Zaire halkının başına 1965 yılında gerçekleştirdiği bir askerî darbeyle gelmişti. O zamanlar adı Kongo olan ülkenin emperyalizme karşı yoğun bir mücadele açan yurtsever devlet başkanı Patrik Lumumba'yı öldürterek işbaşına gelen Mobutu, iktidarda bulunduğu on üç sene içinde on üç kere halkın isyanıyla karşılaştı.

Mobutu'nun değil başka bir ülkedeki ilerici rejimi devirmeye, kendini iktidarda tutmaya yetecek mecali yoktur. Mısır'dan Fransa'ya kadar bir yığın gerici veya emperyalist ülke tarafından desteklenmesi sayesinde zor belâ ayakta durabilmektedir. Angola için topluyorum dediği Avrupa'nın ipten kazıktan kurtulma serserilerini kendi halkına karşı kullanacaktır Mobutu.

Futbol Bir Uyutma Aracı mı?

(Cumhuriyet)

Arjantin'de devam eden Dünya Kupası ülkemizde de konusu edilen olaylardan birisi, gazetelerin spor sahifeleri bir hayli renklendi. Herkes maçlardan konuşuyor. En önemlisi de TV haftanın belirli günlerinde günde iki bazan üç sefer naklen maç yayınlıyor. Ve bu sıralarda sokaklar bir hayli tenhalaşıyor. Futbolun bu etkinliği karşısında kızgınlığa kapılan kimileri bu sporu bir halkı uyutma vasıtası olarak görüyorlar. Öyle de gösteriyorlar. Nitekim TV'deki bir «5 dakika» programında aynen böyle oldu. Futbol bir uyutma aracı mı? Geçen sayıdaki spor yorumunda bu konuya el atmıştık. Orada söylediklerimizi bir kere daha özetleyelim. Evet futbolu bir uyutma aracı olarak kullanmak isteyenler vardır ve bunlar kapitalist ülkeler, özellikle faşist diktatörlüklerdir. Ama futbol aslında bir uyutma aracı değil insan için çok gerekli olan sporun dallarından birisidir. Ve gereğince yapıldığı, ona uygun bir toplumsal amaca kavuşturulduğunda hem yapan, hem de seyreden açısından faydalı insani bir araçtır.

Konumuza ışık tutsun diye alalım sinemayı. Sinema, çağımızda kitlesel elverişliliği bakımından sanatın önemli dallarından birisidir. Ve insanlığın gelişmesi yolunda hatırı sayılır katkıları olduğu da tartışılamaz. Ama sinema vardır, sinema vardır. Hepimiz biliriz ki halkı uyutmanın dik alası sinema vasıtasıyla, hem de etkili bir şekilde yapılır ve yapılmaktadır da. Kapitalist ülkelerin tamamen kâr ve geri eğilimleri okşama üzerine kurulu sinema sanayilerinin yaptıkları bundan başkası değildir. Ülkemizde de durum genel hatlarıyla budur. Şimdi böyle diye sinemayı bir uyutma aracı olarak niteleyip topyekün mahkûm etmek kimsenin aklına gelmemiştir. İşte futbol da aynen böyledir.

Not: Okuyucu kapitalist düzenlerde de çevrilen bazı filimleri hatırlayıp bizim yanıldığımızı düşünebilir. Bunlar azınlıktır. Ve sinemanın kapitalistlerce genel olarak uyutma yolunda kullanıldığı gerçeğini değiştirmez. Nasıl ki aynı ülkelerde amatör futbol profesyonel futbolun önüne geçemiyorsa-

Türkiye-SSCB İlişkilerinin Tarihçesi–2

Geçen hafta, Türkiye'nin ulusal kurtuluş savaşına Sovyetler Birliği'nin olağanüstü yardımlarda bulunduğunu fakat cumhuriyetin kurulmasından bir süre sonra, Türkiye'deki siyasi iktidarın emperyalizme yanaşmaya başlayarak, Sovyetler Birliği'nden uzaklaştığını ve giderek ona düşman bir politika güttüğünü söylemiştik.

Türkiye'nin Sovyetler Birliğine karşı düşmanlık gütmesi, özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra Amerikan soğuk savaş döneminde büsbütün arttı. Sovyetler Birliği, 22 milyon evladının canı pahasına Alman faşizmini yenen başlıca güçtü. Bu nedenle, II. Dünya savaşı sonrasında bu ülkeye karşı Avrupa'da ve dünyada sempati artmıştı. Ayrıca, Batı halkları savaştan nefret eder duruma gelmişlerdi. ABD emperyalizmi, hem Sovyetler'in savaşta kazandığı prestiji silmek, hem de savaş sonrasında birçok ülkede kurularak bir dünya sistemi oluşturan sosyalizme karşı kendi çıkarlarını korumak ve hem de barışçıl duyguları silip silahlanma yoluyla yeni kârlar elde etmek için soğuk savaşı başlattı.

Soğuk Savaş, sosyalizm ve Sovyet düşmanlığı üzerine kurulmuştu. ABD'nin getirdiği Marshall Planı, Batı Avrupa'yı yeniden silahlandırdı ve NATO'yu doğurdu. Kore savaşında emperyalist güçler Kore'yi ikiye böldüler ve güneyde kendilerine bağlı kukla bir devlet oluşturdular. Türkiye de önce Kore savaşına sokuldu, sonra NATO'ya alındı.

Soğuk Savaş yıllarında, özellikle Bayar-Menderes yönetimi tam bir emperyalist işbirlikçisi politika güttüler. Azılı bir sosyalizm ve Sovyet düşmanlığı izlediler. Amerikan emperyalizmine bu yolla daha fazla yaranmak için ellerinden gelen herşeyi yaptılar. Sovyetler Birliği'nin Türkiye ve dünya için bir tehlike olduğu yolundaki iftiralarla halkımızı kandırmaya çalıştılar.

Ve bugün Başbakan Ecevit'in de dediği gibi, Türkiye, Soğuk Savaş'dan en fazla zarar gören ülkeler arasında yeraldı. Zamanla, dünya sosyalist sistemi, emperyalizmin bu soğuk savaş salvolarını savuşturdu ve Batı ile Doğu arasındaki gerginliği yumuşatmaya çalıştı. Bu çabalar Türkiye'yi de etkiledi. Gerici Menderes hükümeti bile Sovyetler ile iyi komşuluk ilişkileri yolunda bazı adımlar attılar. Bu dönemde, 1950'lerin sonuna doğru, Sovyet yardımları gene başladı, Çayırova Cam fabrikası bu dönemde SSCB tarafından kuruldu.

Fakat Türk-Sovyet ilişkilerinin asıl normalleşmesi, 1960'ların ortalarına başlar. Sovyetler Birliği'nin kararlı ve uzun vadeli barışsever politikası tüm dünyada etkilerini hissettirince, Türkiye ile Sovyetler Birliği'nin ilişkilerinde iyileşme gözüktü. Bu düzelmede, 1965 tarihinde Başbakan Ürgüplü'nün Sovyetler Birliği'ni yaptığı gezi önemli bir kilometre taşı oldu.

İş «Kazaları» Önlenmelidir

Erdemir'de Bir İş Cinayeti Daha...

6 Haziran 1978 günü, Ereğli Demir - Çelik Fabrikalarının önemli şantiyelerinden biri olan Karabük şantiyesinde bir iş cinayeti meydana geldi. Kapitalist düzen Erdemir'de bir kez daha kan akıttı.

Bu akan kanın sahibi 18 yaşında genç bir işçi olan Abdülkadir Kantuyan daha önce atölyede çalışıyordu. Ustabaşılar tarafından oradaki işinden alınarak montaj kısmında çalıştırılmaya başlandı.

İşçi kardeşimiz, 30 metre yükseklikte hiç bir emniyet tedbiri alınmadan, görevi olmayan bir işte çalıştırılırken dengesini kaybederek düşmüştür. Başından ağır bir şekilde yaralanmış ve hastaneye ulaştırılamadan ölmüştür.

18 yaşındaki işçi Abdülkadir çalışırken hayatını kaybettiği yetmiyormuş gibi, bir de ERDEMİR sorumluları suçu onun üzerine yıkmaya çalışmaktadırlar.

Diyarbakır'da Bir İş Kazası

Diyarbakır GERÇEK Muhabiri bildiriyor — 54 yaşındaydı ve 8 nüfusa bakıyordu. Kendisinden başka çalışanı yoktu. İnşaatlarda duvar ustalığı yapıyordu. Şimdiyse 11.5.1978'den beri yatağa çivilenmiş kalmıştı. Kendisini evinde ziyarete gittiğimizde yattığı yerden zorla doğrularak bizi karşıladı. Eve ev demeğe insanın dili varmıyor. Çünkü 5 ailenin oturduğu bir avluda köşeye sıkıştırılmış, rutubet kokulu ve alçak tavanlı, kümes gibi bir tek odaydı bu ev dediğimiz yer. Duvarda bir gaz lâmbası is çıkararak odayı aydınlatmaya çalışıyordu. Ortada bir yer yatağı ve yanında bir çocuk beşiği vardı. Evin en küçük çocuğu iki aylık Ahmet durmadan boğulurcasına kusuyordu. «Oda bozuntusu» evin bir köşesinde mutfak eşyası cinsinden şeyler duruyordu.

Mehmet Yıldız şöyle konuşuyor:

«— Gördüğünüz bu ahır gibi yer kira. Ayda iki yüz lira veriyordum. Şimdi 250 liraya çıkardılar. Kâza geçirdiğimden beri çalışamıyorum. Ve kimsenin benle ilgilendiği yok. Çocuk hasta. Ne yapacağımı şaşırdım kaldım. Ayağa kalkamıyorum ki bir hal çaresi arayayım.

GERÇEK — Nerede çalışıyorsun, çalıştığın yerde sendika var mı? Sigortalı mısın?

— KÇA şirketinde müteahhitlik yapan bir adamın yanında 110 lira yevmiye ile çalışıyorum. Bu adamdan başka üç kardeşi daha var. Dört kardeş kendi çocuk ve akrabalarını çalıştırıyor. Arada yabancı olan iki - üç kişiyiz. Bu yüzden sendika kurulamaz. 1965 yılının 11'inci ayının 22'sinden bu yana sigortalıyım. Eğer daha önce çalıştığım müteahhit Murat Karatepe bana kalleşlik etmeyip yatırdığı 2230 günlük sigorta priminin yanısıra 1440 günlük primimi de yatırmış olsaydı emeklilik günümün dolmasına az kalacaktı.

GERÇEK — Bu 1440 gün için herhangi bir girişimde bulundunuz mu?

— Evet. Sigorta Kurumu'na müracaat ettim. Bana Murat Karatepe'nin Kuruma 600 bin lira borçlu olduğunu ve iflâs ettiğini bildirerek ilgili mahkemeye başvurmamızı söylediler. Halbuki ben o adamın iflâs gösterdiği tarihten önce çalışmıştım. Ayrıca iflâs ettiğine de inanmıyorum. Bu adam şimdi 30.000 lira maaşla SHELL şirketinin lokal müdürlüğünü yapmaktadır.

GERÇEK — Kaza nasıl oldu, anlatır mısın?

— Bir hava kompresörü vardı. Bunu kamyona yükleyecektik. Jipe bağladılar ve rampaya çekmek istediler. Tam o anda nasıl oldu bilmiyorum halat birden boşaldı ve jip bana çarptı. Bacağımda iki çatlak var. Ayrıca kaburgalarım kötü ağrıyor.

GERÇEK — İşverenin sana herhangi bir yardımda bulundu mu?

— Hayır. Sadece kazanın ikinci günü gelip işlerin beni beklediğini söylediler. Durumumu anlatıp çalışamayacağımı söyleyince de çıkıp gittiler ve bir daha da uğramadılar. Düz işçi muamelesi görüyor ve ona göre de ücret alıyorum. Tabii bu halimde bile beni çalıştırmak isteyecekler.

Türkiye'de Rakamlarla İş Kazaları:

Türkiye İstatistik Enstitüsünün SSK'dan aldığı bir rapora göre en son istatistiği tutulan 4 yılın iş kazaları yaş guruplarına göre şöyle belirlenmektedir.

Yaş	1970	1971	1972	1973	1974
14	123	561	1082	1095	1382
15 - 19	9114	15169	22947	17568	29660
20 - 24	21417	22087	30979	31801	34994
25 - 44	99198	100330	92908	107815	99804
45 - 49	13891	9880	12073	17999	13596
60 - +	1516	1047	741	472	726
Toplam:	145406	149169	160800	177201	180825

Hem İş Cinayetinde Can Vereceksin, Hem de Çoluğuna Çocuğuna Tazminatını Ödemeyecekler

Yargıtay Kararı: İş Kazasında ölen İşçi eğer «Kusurlu» ise Tazminat hakkı kalkıyor.

Yargıtay yeni aldığı bir kararla iş kazalarında ölen işçilerin tazminat haklarını fiilen kaldırmıştır. Çünkü kararda «ölüme neden olan olay aynı zamanda işçinin işi savsaklaması sebebiyle... işveren bakımından iş akdini haklı nedenle bozma sonucunu doğurmuşsa, bu takdirde mirasçıların kıdem tazminatını almaması gerekir», denilmektedir.

Böyle bir işçi düşmanı karar olsa olsa işverenlerin kıdem tazminatı konusundaki sorunlarını «çözme» amacıyla verilmiş olabilir... Sonucu da işverenleri iş güvenliğini savsaklamaya teşvik etmek olacaktır! Ne kadar çok iş kazası olursa o kadar az tazminat! Öyle ya, kazada işçinin az da olsa bir kusuru olduğunu ispat etmek işveren avukatları için çok mu güç bir iş ola ki?

Üstelik işin bir de komik yanı var: Yargıtay bu kararı ile patronlara, iş kazasında hayatını kaybeden ölü işçileri İş Kanununun 17. Maddesine göre tazminatsız işten çıkarma hakkını bahşetmektedir!

Her yıl Türkiye'de yüzbinlerce iş kazası oluyor. Günde ortalama 4 işçi bu kazalarda hayatını kaybediyor. Binlerce işçi sakat kalıyor. Çalışma Bakanlığı'nın uzmanları bile iş kazalarının, mevcut yönetmeliklere işverenlerin uymamalarından doğduğunu resmi toplantılarda söylüyorlar, gerekli önlemlerin alınmadığından yakınıyorlar. Bu durumda Yargıtay'ın aldığı karar tam anlamıyla işverenleri kayıran bir karardır ve burjuva hukukunun işçi düşmanlığına bariz bir örnektir.

Gerçeğe mektup

Osmaniye Cezaevi
Hükümlüleri ve Tutukluları'ndan

Bizler Osmaniye cezaevinde bulunan hükümlü ve tutuklular olarak, 1974 yılında çıkarılan 1803 sayılı af yasasının 7/A Bendiyle 4 yıl haksız, fazladan hapis yatırılmaya zorlanan 32 müebbet hapis cezasına hükümlü arkadaşımızın haklı sorununun bir an önce yetkililerce çözümlenmesi için süresiz ÖLÜM ORUCU'na karar verdik. Önce müebbet hapis cezasına çarptırılan 32 hükümlü arkadaşımız kendi aralarında bu kararı özelde Osmaniye cezaevi için, genelde tüm cezaevleri için aldılar. Bizler de arkadaşlarımızın haklı dâvâsında yanlarında onlarla birlikte ölüm orucuna seve seve gitmeyi bir görev bildik. Böylece Osmaniye cezaevinde bulunan tüm hükümlü ve tutuklular olarak ÖLÜM ORUCU'na gitmeye karar aldık. Bu kararımız cezaevi müdürü ile cumhuriyet savcısına bildirildi. Cezaevi yetkilileri arkadaşlarımızın haklı olduklarını bizlere ilettiler. Yalnız bu durumu Adalet Bakanlığı'na ve Başbakanlığa bir dilekçe ile iletmemizde yarar olduğunu söylediler. Bizler de durumu 8. 6. 1978 tarihinde birer dilekçeyle Adalet Bakanlığına ve Başbakanlığa bildirdik. Kısa sürede yetkililerce çözüm sağlanmazsa ÖLÜM ORUCU'na gideceğimizi de ilettik.

Bugün Türkiye cezaevlerinde yatmakta olan ve 1803 sayılı af yasasıyla 4 yıl gibi bir süre fazladan hapis cezası çekmeye zorlanan beşbin civarında müebbet hükümlünün uğradığı haksızlığın giderilmesi için, tüm ilerici, demokrat, yurtsever kişiler ve basın kuruluşlarının haklı dâvâmızda bizimle beraber, yanımızda olmalarını istiyoruz.

Haklı isteğimizi bildiren yazımızın gazetenizde kamuoyu oluşturmak için yayınlanmasını ümit eder, dostça ve kardeşçe selam ve sevgilerimizi iletiriz.

Gümüşhacıköy' de Gerçek Gazetesi Satanlara Saldırıldı

9 Mayıs günü ümüşhacıköy pazarında ümüşhacıköylülere ve civar köylerden gelen halka GERÇEK gazetesi satanlar faşistlerin saldırısına uğramışlardır. Saldırı sırasında, gazetemizi satan Halil Kaçan, Ali Pekkaya, Muharrem Sağın arkadaşlar yaralanmışlardır. Faşistler ele geçirdikleri bazı GERÇEK gazetelerini yırtmaya çalışmışlar ama başaramamışlardır. Faşistlere karşı duran arkadaşlarımız halktan yardım görmüştür.

GERÇEK gazetesinin satışı bundan önce de Gümüşhacıköy'de engellenmek istnemiştir. Mayıs başlarında Maocu karşıdevrimciler de GERÇEK satan arkadaşlarımıza saldırmaya yeltenmişler ama gerçek kimlikleri halkın gözünde ortaya çıkarılarak püskürtülmüşlerdir.

Hiç kimse GERÇEK gazetesinin satışını engelleyemez. Çünkü gazetemiz İş, Ekmek, Hürriyet mücadelesi veren halkın gazetesidir. GERÇEK'i okuyalım, okumakla kalmayalım okutalım! GERÇEK'e abone olalım, abone bulalım!

Buğday Fiyatları

Tahıl (buğday, arpa v.s.) destek alım fiyatları Hükümet tarafından ilân edildi. Fiyatların bir hayli düşük tutulduğu görülüyor. Tıpkı diğer tarım ürünlerinde olduğu gibi..

Yeni hükümet, işbaşına geldiğinden bu yana tarım ürünlerinde hep düşük bir fiyat politikası izledi. Çünkü ekonominin içinde bulunduğu bataktan çıkabilmesi için Hükümet çareyi dış kredilerde görüyor ve bunun için de Para Fonu (IMF) Dünya Bankası gibi emperyalistlerin güdümündeki uluslararası kredi kurumlarına baş vuruyor. Onlar da «sana kredi veririz ama şartlarımız var.» diyorlar. İşte bu şartlardan birisi de tarım ürünleri destek alımlarında fiyatların düşük tutulması. Çünkü emperyalistler istiyorlar ki tüketicinin eline az para geçsin ve daha az tüketsin, böylece üretim düşsün ve Türkiye'nin hem kalkınması yavaşlasın hem de kendilerine bağımlılığı devam etsin!

İşte tahıldaki yani buğday, arpa ve diğerlerindeki destek alımlarında düşük fiyat tespit edilmesinin nedeni bu. Halk Partisi ağırlığındaki hükümet kredi alabilmek için emperyalistlerin dayatmalarına baş eğmiş durumda.

Bu kadarı meselenin bir yanı, bir de MC partilerinin kopardıkları yaygaralar var. Taban fiyatlar düşük tespit edilmiş! Tencere dibin kara, seninki benden kara. Demokrasi ve halk düşmanlığında yarışanların dar gelirli milyonlara getirdikleri sadece zam üstüne zam, pahalılık ve sefalet iken, hangi yüzle fiyatların düşük tutulduğunu bahane ederek köylüye arka çıkma iki yüzlülüğüne başvurabiliyorlar? Ama bu işte de bir oyun var. Onlar düşük taban fiyatlara karşı çıkacakken dargelirli yoksul köylüyü değil zengin köylüyü büyük kapitalist çiftçiyi ve toprak ağalarını savunuyorlar. Çünkü ülkemizdeki tahıl ürününün büyük bölümü bunların topraklarında elde ediliyor. Gerçi tahıl üretimi yapan az topraklı küçük ve orta köylüler de bir hayli ama, tahılda yüksek fiyat tespit edilseydi kaymağı yiyecek olan bunlar değil zengin köylüler, büyük çiftçiler ve toprak ağaları olacaktı. İşte bunların siyaset alanındaki temsilcileri MC sözcülerinin fiyatlar düşük tutuldu diye feryat etmeleri, hatta meclis araştırması istemeleri bu yüzden!

Bize gelince biz her zaman destek fiyatlarının toprağın ve ürüne sahip olanın durumuna göre kademeli tespit edilmesini savunmuşuzdur. Tahıl destek alımlarında da yapılan bu olmalıydı. Yani emekçi köylünün yani tarlasında bilfiil kendisi ve ailesi çalışan köylünün ürününe yüksek fiyat uygulamalıydı. Buna mukabil sömürücü kesimlerin yani kendisi hemen hiç çalışmadan şu veya bu yoldan başkasının emeğiyle elde edilen ürünlere toprağın sahibi olmaları nedeniyle el koyanların, zengin köylülerin, büyük kapitalist çiftçilerin ve toprak ağalarının ürününe düşük fiyat verilmeliydi.

Gazioğlu'nun Gerçek'e Yanıtları

Gerçek: Geniş öğretmen kitlesinin âcil talebi olan grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının ede edimesi imkânlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap: Ücretli kamu emekçilerinin ve eğitim emekçilerinin grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı bugün de bütün önemini koruyor. Bu talep bugün çok daha geniş bir çalışanlar kesimine malolmuş durumda. Örgütümüz sendika hak ve özgürlükler için uzun süreden beri yoğun bir mücadele sürdürüyor. Ama kabul edilmelidir ki bu hakkın elde edilmesi sadece bizim çabalarımızla mümkün değildir. Sorun, başta DİSK olmak üzere tüm meslek örgütlerinin ve demokrat kamuoyunun aktif ve yığınsal destekleri ile çözülebilir. Bunun için koşulların bugün dünden daha elverişli olduğunu söyleyebilirim.

Hükümetin bu konuda neler düşündüğünü pek bilmiyoruz. Bu konu sanıyorum önümüzdeki dönemin en güncel sosyo - politik konularından biri olacak.

Biz DSF (Dünya Sendikalar Federasyonu)nun 9. Kongrede kabul ettiği Sendikal Hak ve Özgürlükler Evrensel Bildirgesi ışığında mücadelemizi daha da genişleteceğiz. Zaten bu konuda çalışmalarımız var. Şimdi, DİSK, TMMOB, TÜM - DER ve TÜSDER'le beraber oluşturulan teknik komite bu çalışmaların hukuki, teknik ve poitik çerçevesini hazırlıyor.

Gerçek: Türkiye demokratik öğretmen hareketinin birliğinin sürdürülmesi ve pekiştirilmesi için gerekli gördüğünüz yaklaşımlar nelerdir?

Cevap: Bugün demokrasi güçlerimizin içinde bulunduğu elverişsiz koşullar ve bölünmüşlüğü dikkate alındığında Demokratik Öğretmen Hareketimizin biriği çok yüksek düzeydedir. Rahatlıkla iddia edebilirim ki halen ülkemizde TÖB-DER kadar yaygın ve politik düzeyi yüksek olup da örgüt içi demokrasinin gelişkin olduğu bir başka örgüt yoktur. Üstelik TÖB-DER'in hâlâ amatör bir örgütlenme olduğu da hatırlanırsa bu iddia daha bir haklılık kazanır.

Bizim gibi çok yaygın ve faaliyeti yüksek bir örgütte birtakım örgüt içi sorunlar abartılmamalıdır.

Ama yine de birtakım eksiklerimiz olabilir. Onu da tüzük değişiklikleri ve eğitim çalışmalarıyla düzeltebiliriz. Düzelteceğiz.

Gerçek: MC partilerinin sürdürdükleri yaygın gerici kampanya karşısında daha güçbirliği oluşturulabilmesi için sizce neler yapılmalıdır? çin sizce neler yapılmalıdır?

Cevap: Böylesine geniş ve etkin bir güçbirliğini oluşturabilmek için her şeyden önce işçi sınıfı politik hareketinin birliği sağlanmış olmalıdır. Bu sağlanamadıkça meslek örgütlerinin birliği hep eksik kalmakta veya zaafa uğramaktadır. Fakat yine de meslek örgütleri konumunda ve somut talepler etrafında daha kapsamlı ve etkin güçbirlikleri sağanabiir. Biz hep böyle düşündük ve böyle yaptık.

Gerçek: Eğitim kurumlarının faşist militanlardan temizlenmesi yönünde şimdiyedek ne kadar yol alınabildi? Bu konuda hükümetin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap: Eğitim Enstitüleri konusu hâlâ güncelliğini koruyor. Ayrıca bu mesele hükümeti de çok yakından ilgilendiriyor. M.E. Bakanlığının Danıştay kararlarını eksik uygulamış olması bu meselenin çözümünde önemli bir pürüz yarattı ve M.E.B.'nın insiyatifini bir hayli daralttı.

Bugün bir çok Eğitim Enstitüsü açılamamıştır ve bir kısmı uzun süre açılamayacağa benzemektedir. Kaldı ki açılmış olanlarda da sorun tümüyle çözülmüş değildır. Her an büyük kanlı olaylar olabilir. Bu sorunun kısa vadede çözümü için, yönetici ve öğretim kadrolarında başlanan demokratikleşme yaygınlaştırılıp, tamamlanmalıdır. Yeni eğitim politikasına uygun kadrolar getirilmeli, bu politikaya uymayacaklar alınmamalıdır. Yatılılık kaldırılmalı ve Danıştay kararları uygulanmalıdır.

Burdur'da Amele Pazarı

Burdur da hergün kentin ulu cami civarında «amele pazarı» kurulur. Amele pazarında işsiz kimseler ile günlük ve haftalık işi olan iş sahipleri gelir. İş sahipleri gerek ücret, gerekse işçinin yapısı bakımından uygun gördükleri işçileri işe götürürler. İşe götürülmeyen kimseler de çoğu zaman olduğu gibi yine kapitalist düzenin çarkları arasında ezilmeye ve horlanmaya devam eder. Burdur amale pazarında bulunan işsizlerden biriyle GERÇEK muhabiri Güngör Keskin'in yaptığı röportajı sunuyoruz.

Gerçek: İsminiz nedir

Cevap: Ali Kozak.

Gerçek: Ne zamandan beri amele pazarında iş arıyorsunuz?

Cevap: Üç yıldır amele pazarında iş arıyorum.

Gerçek: Neden düzenli işte çalışmayıp buraya geliyorsunuz?

Cevap: Düzenli sayılan bir işim var, ama haftalık 100 TL. olduğundan yetmiyor. Boş olduğum zamanlar buraya çıkıyorum.

Gerçek: Her zaman iş bulabiliyor musunuz, bulamadığınız günler neyle geçiniyorsunuz?

Cevap: Her gün iş bulamıyoruz. Meselâ bugün de iş yok. İster istemez elimizde bulunan beş on kuruşla yetinmeye uğraşacağız.

Gerçek: Aldığınız ücret yeterli oluyor mu?

Cevap: Yeterli olmuyor, bir kilo et 90, bir ayakkabı 300 lira iken bizim aldığımız 150 lira ücret hiç bir şeyimize yetmiyor. Zaten bir gün iş bulsak ertesi gün bulamıyoruz.

Gerçek: İş bulamadığınız veya çalışamadığınız zaman sosyal güvenceniz var mı? Sigorta, emeklilik hakkı gibi...

Cevap: Sigortam yok. Beş yıldır çalıştığım soğuk demircilikte, sigortacılar geldiğinde patron bizi onlardan saklıyor ve sigorta zararlıdır diyor.

Gerçek: Bu halinizden memnun musunuz, daha iyi bir hayat için ne düşünüyorsunuz?

Cevap: Memnun değilim. Ücretimin artmasını, bütün işçilerin sigortalanmasını istiyorum. Bu düzen patronların düzeni. Bizden yana, işçiden yana bir düzen gelmesini istiyorum.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

Eti'de Mücadele Sürecek

Türk—İş'e bağlı sarı TEK GIDA—İŞ sendikası, grev kararına rağmen, grev uygulamasına geçmeden patronun verdiği haklara (!) razı olarak işçileri sattı.

2 yıllığına 80-90 TL ücret zammı ile sözleşmeyi imzalayan sendikacılar işçilerin güçlü birliğini ve direncini bozabilmek için bu sözleşme döneminde büyük oyunlar oynadılar.

İşçilerin gözünde itibarını yitirmiş olan TEK GIDA-İŞ bu sözleşme döneminde itibarını kazanmak ve işveren-sendika işbirliğini gözden saklamak amacıyla grev çağrısında bulunmaya başladı.

Grev çağrısını işçilerin ciddiye aldığını ve hareketin sendikanın boyutlarını aştığını gören sarı sendika, grev oylaması süresince işveren desteği ile türlü oyunlara girdi. Bu oyunları açıkça gören Bozüyük Eti işçileri sarı sendikanın entrikalı grev oylamasına «hayır» diyerek sarı sendikaya karşı tavır aldı.

Eskişehir Eti işçileri ise bütün oyunlara rağmen grev oylamasına «evet» diyerek sendikayı zorladılar. Grev kararını uygulamayan sendika, işverene karşı görevini tamamlayarak işçileri sattı.

Gerek sarı sendikacılar, gerekse işveren, işçilerin birliğini dağıtıp direncini kırarak dikensiz gül bahçesi yaratabilmek amacıyla şimdi hareketin liderlerini, sendikacıların tavsiyelerine uyarak işten atmayı planlamaktadır. Sarı sendikacılar şimdiden işverene 15-20 kişilik bir liste vermişlerdir.

İşçi sınıfımız bu hainleri, mücadelesini birlik halinde sürdürerek mahkum edecektir.

Yaşasın Eti işçilerinin birlik ve dayanışması!

Elbistan Nurhak Kapıdere Bölgesi Yol İşletmesinde Yaşam

Biz burada çalışan 250 işçiyiz. İşe başladığımızda 110 - 170 lira üzerinden asgari ücret belirlenmişti. Başlangıçta 8 saat iş zamanı belirlendiği halde bunu hiçe sayan işveren mesai farkı vereceğiz diye bizi 12 saat fazla çalışmak zorunda bırakmıştır.

Bunları delillerle açıklayabiliriz. Aldığımız maaş bizi doyurmuyor. Bunun üzerinde aldığımız günde iki saat fazla mesaimizin karşılığı, ödediğimiz vergiler gözönünde bulundurulursa, kaybolup gitmektedir.

400 - 500 lira paramız yemek parası olarak kesildiği halde günde üç öğün verilen yemek çoğu zaman yenir gibi değil. Başımızdaki sendika yöneticisi Muzaffer Şişman işverenle anlaşıp işçinin yemek masraflarını fazla göstererek bazen bizden 400 - 500 liradan fazla para toplamakta ve bu fazladan paraya ortak olmaktadır.

İşyerinde hiç bir iş güvenliği yoktur. Hiç bir önlem alınmamaktadır. Meselâ arkadaşımız Gıyasettin Yılmaz'ın ayağına geçende takoz düştü. Şantiye şefi zamanında tedaviyi engellediği için arkadaşımız ölümle yüz yüze gelmiştir. Yirmi gün sonra 9 çocuk babası Gıyasettin'i Elbistan Sosyal Sigortalar hastanesinde Cevheri Topuz'a götürdüğümüzde bizden para istemiştir. Bu sadece bir tek örnektir.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, yoğun baskılarla karşı karşıya yaşıyoruz. Karayolları Yapım Şefi, işçileri işe alırken TÜRK - İŞ'e bağlı YOL - İŞ Sendikasına doğrudan üye yazmaktadır.

Mersin Soda Fabrikasında Toplu Sözleşme Süründemede

GERÇEK (Özel) — Soda işçileriyle işverenleri arasında iki ay önce başlatılan toplu sözleşme görüşmelerinden hâlâ bir sonuç alınamamıştır. İşverenin oyalama taktiği kullandığı gün gibi ortadadır.

Soda'da tek yetkili sendika DİSK'e bağlı PETKİM - İŞ'tir. Bu sendikanın iki aydan fazla bir zaman önce şube kongresi yapılmıştı. Bu kongrenin PETKİM - İŞ genel merkezince feshedilip yerine işçilerin söylediklerine göre hiç kimsenin onayını alamayacak bilgisiz kişilerin seçilmesi işçiler arasında merkeze tepki doğurmuştur. Merkezce atanan kişilerin temsilcileri değiştirmeleri de havayı büsbütün gerginleştirmiştir. Petkim - İş Mersin şubesiyle genel merkezinin, işçilerinin haberi olmadan altmış maddelik bir toplu sözleşme taslağı hazırladıklarını ve bunu açıklamaktan çekindiklerini söylüyorlar sendikalı işçiler.

Bu böyle devam etmeyeceğine göre, görüşünü sorduğumuz Ahmet Kıraslan, önlerindeki görevi şöyle açıkladı: Üçüncü bir kişinin, yani «tarafsız» arabulucunun devreye sokulmasıyla görüşmeler yürütülür. Tabii ki arabulucunun işçilerden yana imza koymasına hemen hemen imkân yok, ama yine de belli olmaz. Eğer anlaşma sağlanamazsa, greve gitmemiz kaçınılmazdır. Buna hazırız.»

lalahan devlet üretme çiftliğinin içyüzü

Lalahan Devlet Üretme Çiftliği hafta sonlarında bazı kişilerin Ankara'dan lüks arabalar içinde ziyarete geldikleri, «cennet parçası» görünümünde bir yerdir. Aslında ise, içine girildiğinde, orda çalışan işçilerin sorunlarına inildiğinde, tam bir cehennem parçası! İşçilerin ağır ve sağlıksız iş koşullarında çalıştırıldığı, her türlü baskı ve tehdidin alabildiğine sürdüğü, 10 - 15 yıllık işçilerin sigortasız bırakıldığı, yaşı geçenlerin emekliliklerinin geciktirildiği bir kapitalizm cehennemi... GERÇEK Muhabiri arkadaşımız burada çalışan bir işçiyle şu konuşmayı yaptı:

GERÇEK — Kendinizi tanıtır mısınız?

CEVAP — Adım Halil... 56 yaşındayım. Sığırcılık bölümünde çalışıyorum.

GERÇEK — Kaç yıldır çalışıyorsunuz?

CEVAP — Çiftlikte 7 yıldır yıldır çalışıyorum. Daha önce Başkent Yem Sanayiinde çalışıyordum. O iş yerinde iş kazası geçirdim. Sağ ayağım ve sol elim sakatlandı. Sakat raporu verdiler ve işyerinden tazminatsız olarak çıkardılar. Daha sonra bu sakat halimle çiftliğe işçi olarak girdim.

GERÇEK — İş koşulları nasıl burda?

CEVAP — İşim buzağılara bakmaktır. 50 buzağıya bakıyorum. Ayağımın sakat olması eğilmemi engelliyor, çok zorluk çekiyorum. Ayrıca sabahtan akşama kadar toz içinde çalışıyoruz. Ama bir banyo yerimiz yok. Hattâ hastalandığımızda Ankara'ya gitmek zorunda kalıyoruz.

GERÇEK — Sendikalı mısınız?

CEVAP — Evet, 6 yıldır sendikalıyım. Önceleri Tarım - İş Sendikası'na üye idik. Sonradan Devrimci Toprak - İş Sendikası'na girdik.

GERÇEK — Niye sendika değiştirdiniz?

CEVAP — Tarım - İş işçi hakları ile ilgilenmiyordu. Yöneticileri buraya gelip kendi zevklerine bakıyorlardı, kendilerine lâzım olan malları alıp işçiye sırtlarını dönüyorlardı. Yani kısacası, işverenin çıkarlarını gözetiyorlardı. Bunun için Devrimci Toprak - İş Sendikası'na arkadaşların büyük bir çoğunluğu ile girdik. Fakat Devrimci Toprak - İş de bizim haklarımızla pek ilgilenmiyor. Gene tek başımıza kaldık.

GERÇEK — Sigortalı mısınız?

CEVAP — Evet sigortalıyım. Ancak 7 yıldır çalışmama rağmen sigortalılığım 5 aya kadar dayanır. Bütün iş yerinde çalışan işçilerin durumu böyledir.

GERÇEK — Yevmiyeniz kaç lira?

CEVAP — Yevmiyemiz 135 liradır. Ama elimize geçen 80 liradır. Haftada bir gün izin veriyorlar. Ama ben ayda 2500 lira ile on bir nüfusa nasıl bakacağım, hayat koşullarımız çok zor.

GERÇEK — Son zamanlarda işçi ücretlerinin kısıtlanması için çalışılıyor. Buna ne diyorsunuz?

CEVAP — İktidara gelmeden önce işçilerin, köylülerin babasıyım diyordu Ecevit, ama iktidara geldikten sonra kredi musluğunu para babalarına açmak için dış kaynak aradı. Böylece biz işçileri ve diğer emekçileri köşede unuttular. Şimdi de daha fazla yük yüklemeye çalışıyorlar. Kemerlerimizin sıkılacak neresi kaldı artık?

GERÇEK — Peki, bu durumdan kurtulmak için ne yapılmalıdır?

CEVAP — Şimdiye kadar kim iktidara geldiyse zenginden yana tavır koydu. Onların çıkarlarını savundu. Seçimlerde bülbül gibi ötenlerin seçimden sonra yüzlerini gören olmuyor. Bizim istediğimiz, işçiden ve tüm çalışanlardan yana tavır koyan bir iktidarın başa geçmesidir. Ancak böyle bir iktidar bizi bu cehennemden kurtarır.

Bir Yargıtay Kararı Daha: İş Kanununun anti-demokratik 17. maddesinin Kapsamı İşçiler Aleyhine Genişletilmek İsteniyor

Bugün yürürlükte olan İş Kanunu'nun çeşitli antidemokratik ve işçiler aleyhine hükümleri arasında 17. maddenin özel bir önemi vardır. 17. Madde patronlara, uyduruk suçlar icat ederek, kıdem tazminatı ödemeksizin işçi çıkarma imkânı vermektedir.

Ancak işçi sınıfımızın yıllardır sürdüregeldiği ekonomik - demokratik mücadelesinin bir ürünü olarak, toplu sözleşme kapsamına girmiş işyerlerinde 17. Maddenin patron tarafından keyfi uygulanması önlenmiş ve gerek cezalandırma, gerekse işten çıkarma kararları patron - sendika temsilcilerinden oluşan disiplin kurullarının yetkisine bırakılmıştır.

İşte Yargıtay'ın yeni bir kararı işçi sınıfımızın ihbarsız tazminatsız işten çıkarmaları önlemek amacıyla kazanılmış bir hak olarak kurumlaştırdığı Disiplin Kurullarını geçersiz saymaktadır. Yargıtay'ın bu kararının sonucu olarak, Patronlar Disiplin Kurullarının kararı ne olursa olsun 17. Maddeyi işletip, diledikleri işçiyi ihbarsız - tazminatsız işten atabileceklerdir. Gerçi bu şekilde işten çıkartılan bir işçinin mahkemeye başvurarak, patron tarafından kendisine yüklenen suçun asılsızlığını ileri sürüp, kıdem tazminatı talebetmesi hukuki olarak mümkündür. Ancak bu tür dâvalara bakan iş mahkemesi sayısı o kadar azdır ki, açılan dâvaların sonuçlanması yıllar sürmektedir.

İşçi sınıfımız, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak başta olmak üzere çeşitli sendikal hak ve özgürlükler için yoğun mücadele yürüttüğü bu günlerde, kendisine takılmak istenen «çelme»nin farkındadır. Ancak işçi sınıfımızın mücadele tarihi, kazanılmış haklarına yönelen her türlü çabanın başarısızlıkla sonuçlandığını açık bir şekilde göstermektedir. Kaldı ki işçi sınıfımız iş garantisi gibi en hayati bir konuda kazanılmış haklarını kaptırmamakla da kalmayacaktır. Daha ileri mevziler kazanarak burjuvzinin hesaplarını boşa çıkartacaktır.

Kadirli'de Tarım İşçileri İsteklerini Kabul Ettirdiler

Ahmet Fetullahoğlu
GERÇEK Gazetesi Kadirli muhabiri—

Adana'nın Kadirli ilçesinde sayıları 500'e yaklaşan —ve çoğunluğu kadın ve çocuk olan— tarım işçisi 2 günlük direnişe geçti. İşçilerden 100 kadarı direniş kararı alınan ilk gün tarlaya giderek işbaşı yaptılar. Bunların işe gitmeleri direnişteki işçiler için hiç bir engel teşkil etmedi. Aksine kararlı ve haklı mücadelelerinde onları pekiştirdi. İlçemizin devrimci - demokratik güçleri işçilerle dayanışma içinde olduklarını gösterdiler ve direniş boyunca işçilerle birlikte oldular.

Direnişin ikinci gününde patron, elçileri vasıtası ile tarım işçilerinin isteklerinin önemli bir bölümünün kabul edildiğini bildirdi. Bunun üzerine işçiler işbaşı yaptılar. Direnişteki işçilerle yaptığımız görüşmelerde isteklerinin çapa ve dikim ücretlerinin artırılması, öğle yemeğinin sağlığa elverişli olması, 18 yaşından küçüklerin çalışma saatlerinin kısaltılması ve birçok sakat kalmalara yol açan yer yer ölümle sonuçlanan işe gidiş -gelişlerde önlem alınması olduğunu öğrendik.

Direnişin sona ermesinden sonra dikim ücreti 70 liradan 90 liraya, çapa ücretleri 60 liradan 100 liraya yükseldi. Yemekler daha temiz ve düzenli çıkmağa başladı. İşçilerin işbaşı yapmasından 3 gün sonra işçilerle bir kez daha görüştük. Patronlardan daha fazla hak almanın ancak mücadele ile olacağını ve onlara karşı mücadelenin başarıya ulaşması için topluca verilmesi gerektiğini anladıklarını belirttiler.

Bismil'de Tarım İşçileri Çok Düşük Ücretle Çalıştırılıyor

Turgay Şengüler, GERÇEK Gazetesi Bismil muhabiri — Diyarbakır'ın toprak ağalığının en yoğun olduğu yörelerinden olan Bismil ilçesinde pamuk ve tütün tarlalarında çalıştırılan işçilerin ücretleri değil insanca yaşamak, karınlarını doyurmaya bile yetmemektedir. Tarım alanındaki asgari ücret Hükümet tarafından 90 lira tesbit edilmiş olmasına rağmen bu işçilere 35 - 40 lira civarında ücret ödenmektedir. İşçilerin 60 lira talep etmelerine rağmen ağalar bu fiyatı vermeye yanaşmamaktadırlar. Tarlalarda çocukları, kadınları yok fiyatına çalıştırmaktadırlar. Bu insanların hiç bir sosyal güvencesi yoktur. Yasalar sigortasız işçi çalıştırılmasını yasaklamış olmasına rağmen hiç bir sigortalı işçi yoktur.

İşçiler bu baskı düzenine karşı çıkmışlar ve tarlalara gitmemişlerdir. Bunun üzerine ağalar çevre ilçelerden işçi getirmişler, ancak ilçedeki yurtseverlerin bu işçilere durumu anlatması sonucu onlar da tarlalarda çalışmayı reddederek diğer emekçi kardeşlerinin yanında yer almışlardır. Tarım emekçilerinin direnişi sürmektedir. Ağaların çeşitli komploları boşa çıkarılacaktır.

Tarım emekçilerinin mücadelesinin başarıya ulaşabilmesi, kalıcı mevziler elde edebilmeleri için örgütlenmeleri gerekmektedir. İşçilerin ekonomik - demokratik mücadele silâhı sendikalardır. Tarım İş alanında mutlaka sendika kurulmalı, tarım işçileri hakları uğruna mücadeleyi sendikaları aracılığıyla yekvücut sürdürmelidirler.

Gerçek
Sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İSTANBUL
Baskı: Yalçın Ofset — Baskı Tarihi: 19 HAZİRAN 1978